

**RAPORT
PRIVIND SERVICIILE DE INTERES ECONOMIC GENERAL DIN ROMANIA**

1. CONDITIILE DE DESFASURARE A SIEG-URILOR SI BAZA LOR LEGALA

Conform reglementarilor comunitare in materie, statele membre au o larga putere discretionara in ceea ce priveste natura serviciilor ce pot fi considerate servicii de interes economic general (SIEG). Din art.86 (2) al Tratatului CE transpare ca agentilor incredintati cu prestarea unor servicii de interes economic general sunt acele intreprinderi carora le-a fost impusa realizarea anumite obligatii ca de exemplu: continuitate din punct de vedere cantitativ si calitativ, adaptabilitate la cerintele consumatorilor, accesibilitate egala la serviciul public, asigurarea sanatatii si calitatii vietii, etc. Aceste activitati sunt identificate de autoritatile publice ca fiind de importanta deosebita pentru populatie si nu ar putea fi furnizate sau ar fi furnizate in alte conditii daca nu ar exista o interventie publica.

1.1. Baza legala de instituire a SIEG in Romania

Pana in luna martie a anului 2006 cadrul juridic unitar privind infiintarea, organizarea, monitorizarea si controlul functionarii serviciilor publice de gospodarie comunală in judete, orase si comune, era asigurat de Legea serviciilor publice de gospodarie comunală nr. 326/28.06.2001, publicata in M.O. nr. 359/04.07.2001.

Acest act normativ a fost abrogat prin **Legea serviciilor comunitare de utilitati publice nr. 51/8.03.2006**, publicata in M.O nr. 254/21.03.2006, modificata si completata la randul sau prin O.U.G. nr.13/2008, publicata in M.O. nr. 145/26.02.2008.

Legea nr. 51/2006, cu modificarile si completarile ulterioare, defineste serviciile comunitare de utilitati publice ca fiind totalitatea actiunilor si activitatilor reglementate prin care se asigura satisfacerea nevoilor de utilitate si interes public general ale colectivitatilor locale cu privire la:

- alimentarea cu apa;
- canalizarea si epurarea apelor uzate;
- colectarea, canalizarea si evacuarea apelor pluviale;
- productia, transportul, distributia si furnizarea de energie termica in sistem centralizat;
- salubritatea localitatilor;
- iluminatul public;
- administrarea domeniului public si privat al unitatilor administrativ teritoriale;

- transportul public local.

1.2. Competentele autoritatilor publice

Autoritatile administratiei publice locale au competenta exclusiva in ceea ce priveste infiintarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea si controlul functionarii serviciilor de utilitati publice, precum si in ceea ce priveste crearea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea si exploatarea **bunurilor proprietate publica sau privata a unitatilor administrative-teritoriale, aferente sistemelor de utilitati publice; mai mult pe fiecare zona/regiune prestarea unui anumit SIEG i-a fost incredintata unui singur operator.**

Aceste servicii trebuie sa indeplineasca urmatoarele **conditii esentiale**:

- universalitate;
- continuitate din punct de vedere calitativ si cantitativ, in conditii contractuale reglementate;
- adaptabilitate la cerintele utilizatorilor si gestiune pe termen lung;
- accesibilitate egala si nediscriminatorie la serviciul public, in conditii contractuale reglementate;
- transparenta decizionala si protectia utilizatorilor.

Organizarea, exploatarea si gestionarea serviciilor de utilitati publice trebuie sa asigure :

- satisfacerea cerintelor cantitative si calitative ale utilizatorilor, corespunzator prevederilor contractuale;
- sanatatea populatiei si calitatea vietii;
- protectia economica, juridica si sociala a utilizatorilor;
- functionarea optima in conditii de siguranta, de rentabilitate si eficienta economica;
- introducerea unor metode moderne de management;
- elaborarea si implementarea unor strategii, politici, programe si/sau proiecte din sfera serviciilor de utilitati publice;
- dezvoltarea durabila, protejarea si valorificarea domeniului public si privat al unitatilor administrativ-teritoriale si protectia si conservarea mediului;
- informarea si consultarea comunitatilor locale beneficiare ale acestor servicii;
- respectarea principiilor economiei de piata, asigurarea unui mediu concurential, restrangerea si reglementarea ariilor de monopol.

De asemenea, **autoritatile administratiei publice locale hotarasc, printre altele, in legatura cu:**

- asocierea intercomunitara in scopul **infiintarii, organizarii, gestionarii si exploatarei** in interes comun a unor servicii de utilitati publice, inclusiv pentru finantarea si realizarea obiectivelor de investitii specifice acestor servicii;
- alegerea **modalitatii de gestiune a serviciilor de utilitati publice si darea in administrare sau, dupa caz, concesionarea bunurilor proprietate publica si/sau privata a unitatilor administrativ - teritoriale** din componenta sistemelor de utilitati publice;
- **urmarirea, monitorizarea si raportarea indicatorilor de performanta si aplicarea metodologiei de comparare a acestor indicatori**, prin raportare la operatorul cu cele mai bune performante din domeniul serviciilor comunitare de utilitati publice;
- participarea la constituirea capitalului social al unor societati comerciale avand ca obiectiv furnizarea/prestarea serviciilor de utilitati publice de interes local, intercomunitar sau judetean, dupa caz;
- contractarea sau garantarea imprumuturilor pentru finantarea programelor de investitii;

- stabilirea, ajustarea, modificarea si aprobarea preturilor, tarifelor si taxelor speciale, cu respectarea normelor metodologice elaborate si aprobate de autoritatile de reglementare.

1.3. Autoritatea de reglementare

Autoritatea Nationala de Reglementare a Serviciilor Comunitare (A.N.R.S.C.) este autoritatea de reglementare pentru urmatoarele servicii de utilitati publice:

- alimentarea cu apa;
- canalizarea si epurarea apelor uzate;
- colectarea, canalizarea si evacuarea apelor pluviale;
- producerea, transportul, distributia si furnizarea de energie termica in sistem centralizat;
- salubritatea localitatilor;
- iluminatul public;
- administrarea domeniului public si privat al unitatilor administrativ teritoriale;
- transport public local,

ANRSC are competenta de a elibera licente (prin care operatorii sunt autorizati sa presteze un anumit serviciu), de a elabora metodologii si regulamente-cadru pentru domeniul serviciilor de utilitati publice din sfera sa de reglementare si pentru piata acestor servicii si de a monitoriza modul de respectare si implementare a legislatiei aplicabile acestor servicii.

Activitatea de productie a energiei termice in cogenerare este reglementata de o alta autoritate, respectiv de Autoritatea Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei (ANRE).

1.4. Modalitatea de gestiune si acordare a serviciilor de utilitati publice

Gestiunea serviciilor de utilitati publice se organizeaza si se realizeaza in urmatoarele modalitati:

- a) gestiune directa
- b) gestiune delegata

Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilitati publice se stabileste prin hotarari ale autoritatilor administrative locale in functie de natura si starea serviciului, de necesitatea asigurarii celui mai bun raport pret/calitate, de interesele actuale si de perspectiva ale autoritatilor administrative, precum si de marimea si complexitatea sistemelor de utilitati publice.

Raporturile juridice dintre autoritatile administratiei locale si operatori sunt reglementate prin hotarari:

- de dare in administrare – in cazul gestiunii directe;
- de atribuire si contracte de delegare a gestiunii in cazul gestiunii delegate.

Raporturile juridice dintre operatorii serviciilor de utilitati publice si utilizatorii acestor servicii sunt **raporturi contractuale** desfasurate in baza contractului-cadru elaborat de autoritatea de reglementare competenta.

Gestiunea directa este modalitatea prin care autoritatile administratiei publice locale isi asuma si exercita nemijlocit toate competentele si responsabilitatile ce le revin cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilitati publice, respectiv la administrarea, functionarea si exploatarea sistemelor de utilitati publice aferente acestora.

Operatorii de drept public infiintati la nivelul autoritatilor administratiei publice locale (structuri proprii) prin intermediul carora se realizeaza gestiunea directa pot fi:

- compartimente functionale, fara personalitate juridica, organizate in structura aparatului de specialitate al autoritatilor administratiei publice locale;
- servicii publice de interes local sau judetean, fara personalitate juridica, infiintate si organizate prin hotarari ale autoritatilor administratiei publice locale;
- servicii publice de interes local sau judetean, cu personalitate juridica, infiintate si organizate prin hotarari ale autoritatilor administratiei publice locale.

Acesti operatori isi desfasoara activitatea pe baza hotararii de dare in administrare a serviciului si a sistemului de utilitati publice aferent serviciului (adoptata de autoritatile administratiei publice locale) si pe baza licentei eliberata de autoritatea de reglementare competenta.

Gestiunea delegata este modalitatea de gestiune prin care autoritatile administratiei publice locale (sau dupa caz asociatiile de dezvoltare intercomunitara) atribuie unuia sau mai multor operatori toate sau numai o parte din competentele si responsabilitatile proprii privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilitati publice, precum si concesiunea sistemelor de utilitati publice aferente serviciilor, respectiv dreptul si obligatia de administrare si de exploatare a acestora, pe baza unui contract, denumit contract de delegare a gestiunii. Aceste contracte se aproba prin hotarari de atribuire adoptate de autoritatile administratiei publice locale.

Gestiunea delegata se realizeaza prin intermediul unor operatori sau operatori regionali¹ de drept privat care pot fi :

- societati comerciale cu capital social integral al autoritatilor administratiei publice locale;
- societati comerciale rezultate ca urmare a reorganizarii regiilor autonome de interes local sau judetean ori a serviciilor publice, al caror capital social este detinut in totalitate de autoritatile administratiei publice locale in calitate de asociat sau de actionar unic;
- societati comerciale cu capital social privat;
- societati comerciale cu capital social mixt.

Acesti operatori furnizeaza/presteaza serviciile de utilitati publice prin exploatarea si administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora, in baza contractului de delegare a gestiunii si in baza licentei eliberata de autoritatea de reglementare competenta.

Contractul de delegare poate fi atribuit **direct, prin licitatie publica deschisa sau prin negociere directa**.

Atribuirea directa se face :

- operatorilor regionali infiintati de autoritatile administratiei publice locale, membre ale unei asociatii de dezvoltare intercomunitara² avand ca obiect de activitate prestarea serviciilor de utilitati publice;

¹ Operator regional – societate comerciala cu capital social integral al unitatilor administrative-teritoriale membre ale unei asociatii de dezvoltare intercomunitara cu obiect de activitate servicii de utilitati publice, infiintata in baza hotararilor autoritatilor deliberative ale acestora.

² Asociatii de dezvoltare intercomunitara- structuri de cooperare cu personalitate juridical, de drept privat, infiintate in conditiile legii, de unitatile administrativ-teritoriale pentru realizarea in comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori furnizarea in comun a unor servicii publice.

- operatorilor cu statut de societati comerciale infiintati prin reorganizarea fostelor regii autonome de interes local sau judetean ori a serviciilor publice de interes local sau judetean.

In cazul gestiunii delegate, autoritatile administratiei publice locale pastreaza competentele privind adoptarea politicilor si strategiilor de dezvoltare a serviciilor, precum si obligatia de a urmari, de a controla si de a supraveghea modul in care se realizeaza aceste servicii, respectiv:

- respectarea obligatiilor contractuale;
- calitatea serviciilor furnizate/prestate;
- indicatorii de performanta ai serviciilor;
- modul de administrare, exploatare, conservare si mentinere in functiune, dezvoltare sau modernizare a sistemelor de utilitati publice;
- modul de formare, stabilire, modificare si ajustare a preturilor si tarifelor.

Durata unui contract de delegare a gestiunii nu poate fi mai mare de 49 de ani.

1.5. Regimul bunurilor din componenta sistemelor de utilitati publice

In ceea ce priveste **bunurile proprietate publica si/sau privata a autoritatilor administrative locale (din componenta sistemelor de utilitati publice)**, acestea pot fi :

- date in administrare si exploatare operatorilor, in baza hotararii de dare in administrare – in cazul gestiunii directe;
- concesionate operatorilor, in baza hotararii de atribuire si a contractului de delegare a gestiunii serviciului- in cazul gestiunii delegate.

Bunurile proprietate publica din componenta sistemelor de utilitati publice se evidentiaza distinct, extracontabil, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului sau de organizarea, forma de proprietate, natura capitalului ori tara de origine a operatorilor.

Bunurile proprietate publica ale autoritatilor administratiei publice locale (aferele sistemelor de utilitati publice) **nu pot fi aduse ca aport la capitalul social al societatilor comerciale infiintate de catre aceste autoritati si nu pot constitui garantii pentru creditele bancare**, fiind inalienabile, imprescriptibile si insesizabile.

Bunurile proprietate privata ale autoritatilor administratiei publice locale, utilizate pentru prestarea serviciilor de utilitati publice **pot fi date in administrare, concesionate sau trecute in proprietatea operatorilor, cu respectarea dispozitiilor legale in vigoare.**

In cazul gestiunii delegate, **bunurile realizate de operatori in conformitate cu programele de investitii impuse prin contractul de delegare, constituie bunuri de retur care revin de drept, la expirarea contractului, gratuit si libere de orice sarcini, autoritatilor administratiei locale si sunt integrate domeniului public al acestora.**

1.6. Obligatii pentru evidenta contabila separata

In cazul in care operatorul furnizeaza/presteaza mai multe tipuri de servicii in aceeasi localitate sau acelasi serviciu in mai multe localitati, **acesta trebuie sa tina o evidenta separata a activitatilor desfasurate, cu contabilitate distincta pentru fiecare tip de serviciu si localitate de operare in parte, dupa caz, astfel incat activitatile sale din diferite sectoare si localitati sa fie usor de evaluat, monitorizat si controlat conform art.35 din Legea nr. 51/2006.**

2. SIEG IN DOMENIUL ENERGIEI TERMICE

2.1. Baza legala

Activitatea specifica serviciilor publice de alimentare cu energie termica utilizata pentru incalzire si prepararea apei calde de consum, respectiv producerea, transportul, distributia si furnizarea energiei termice in sistem centralizat este reglementata prin prevederile **Legii nr.325/2006 – Legea serviciului public de alimentare cu energie termica** – publicata in M.O. nr.651/27 iulie 2006 si respectiv prin prevederile **Ordonantei Guvernului nr. 36/2006, privind instituirea preturilor locale de referinta pentru energia termica furnizata populatiei prin sisteme centralizate**, publicata in M.O. nr. 692/14.08.2006 (aprobata prin Legea nr.483/2006).

Serviciul public de alimentare cu energie termica in sistem centralizat se realizeaza prin intermediul infrastructurii tehnico-edilitare specifice apartinand domeniului public sau privat al autoritatii administratiei publice locale ori asociatiei de dezvoltare comunitara, si care formeaza sistemul de alimentare centralizata cu energie termica al localitatii sau al asociatiei de dezvoltare intercomunitara.

Politica in domeniul serviciului public de alimentare cu energie termica se elaboreaza de Ministerul Internelor si Reformei Administrative in colaborare cu Ministerul Economiei si Finantelor si este parte integranta a politicii energetice a statului.

Politica de protectie sociala in domeniul alimentarii cu energie termica se elaboreaza de Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei in colaborare cu Ministerul Internelor si Reformei Administrative.

2.2. Competentele autoritatilor publice

Pentru asigurarea serviciului public de alimentare cu energie termica autoritatile administratiei publice locale au urmatoarele atributii :

- a) asigurarea continuitatii serviciului public de alimentare cu energie termica la nivelul unitatilor administrativ-teritoriale;
- b) elaborarea anuala a programului propriu in domeniul energiei termice;
- c) infiintarea unui compartiment energetic in cadrul aparatului propriu;
- d) aprobarea propunerilor privind nivelul pretului local al energiei termice, inaintate de catre operatorii serviciului;
- e) aprobarea pretului local pentru populatie;
- f) aprobarea programului de dezvoltare, modernizare si contorizare a sistemului de alimentare centralizata cu energie termica;
- g) intocmirea studiilor privind evaluarea potentialului local al resurselor regenerabile de energie si al studiilor de fezabilitate privind valorificarea acestui potential;
- h) exercitarea controlului serviciului public de alimentare cu energie termica;
- i) stabilirea zonelor unitare de incalzire;
- j) urmareste instituirea de catre operator a zonelor de protectie si siguranta a sistemului de alimentare centralizata cu energie termica;
- k) elaborarea si aprobarea programelor de contorizare.

Autoritatile administratiei publice locale in calitatea lor de proprietari, care acorda operatorului pentru o perioada determinata dreptul si obligatia de exploatare a sistemului de alimentare centralizata cu energie termica si a serviciului, **au dreptul de a verifica bunurile precum si modul de furnizare a serviciului, stadiul de derulare si finalizare a investitiilor, precum si modul in care standardele de performanta corespund obiectivelor prevazute in licentele si autorizatiile specifice activitatii.**

2.3. Autoritatile de reglementare

Autoritatile de reglementare competente pentru serviciul de alimentare cu energie termica sunt A.N.R.S.C. (Autoritatea Nationala de Reglementare a Serviciilor Comunitare) si/sau A.N.R.E. (Autoritatea Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei) dupa caz.

A.N.R.S.C. are urmatoarele atributii si competente :

- reglementeaza activitatile de productie,transport, distributie si furnizare a energiei termice, cu exceptia producerii energiei termice in cogenerare;
- monitorizeaza si controleaza operatorii cu privire la respectarea reglementarilor emise de autoritate;
- elaboreaza reglementari tehnice si comerciale;
- reglementeaza modul de determinare a zonelor de protectie si siguranta;
- elaboreaza regulamentul cadru al serviciului public de alimentare cu energie termica;
- elaboreaza si aproba caietul de sarcini-cadru pentru realizarea serviciului precum si documentatia-cadru pentru delegarea gestiunii serviciului;
- elaboreaza contractul-cadru si conventia-cadru de furnizare a energiei termice;
- elaboreaza norme tehnice privind repartizarea consumurilor de energie termica;
- elaboreaza regulamentul pentru acordarea licentelor;
- acorda licente pentru operatori;
- elibereaza autorizatii pentru montarea, punerea in functiune, repararea si exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor;
- monitorizeaza realizarea serviciului public de alimentare cu energie termica in vederea analizei comparative a indicatorilor de performanta.

In domeniul energiei termice A.N.R.E. acorda licente si aproba reglementari tehnice si comerciale pentru activitatea de productie a **energiei termice in cogenerare**, aferenta serviciului public de alimentare cu energie termica in sistem centralizat.

2.4. Obligatiile operatorilor

Operatorii serviciului au, in principal, urmatoarele obligatii :

- sa respecte prevederile licentei, caietului de sarcini si ale contractului de delegare a gestiunii;
- sa asigure continuitatea serviciului;
- sa respecte indicatorii de performanta aprobati;
- sa asigure transparenta totala la calcularea facturilor pentru serviciile prestate;
- sa intocmeasca anual si sa urmareasca bilantul energiei termice aferent fiecarei activitati prevazute in licenta;
- sa asigure securitatea serviciului public de alimentare cu energie termica
- sa asigure accesul nediscriminatoriu la reseaua termica pentru toti utilizatorii solicitanti

- sa tina situatii contabile separate pentru fiecare activitate reglementata specifica serviciului public de alimentare cu energie termica
- sa asigure stocurile de combustibili si piese de schimb pentru a se asigura continuitatea serviciului.

2.5. Preturile si tarifele de furnizare a energiei termice

In ceea ce priveste preturile si tarifele de furnizare a energiei termice, deosebim doua categorii de preturi: **pretul local de referinta si pretul local pentru populatie.**

Pretul local de referinta este pretul format din pretul de productie a energiei termice si tarifele serviciilor de transport, distributie si furnizare, si se stabileste, se ajusteaza sau se modifica cu avizul autoritatii de reglementare competente pentru fiecare operator si se aproba de catre autoritatea administratiei publice locale. La calculul lor vor fi luate in considerare costurile justificate ale activitatilor de productie, transport, distributie si furnizare a energiei termice, inclusiv cheltuielile aferente dezvoltarii si modernizarii sistemelor de alimentare centralizata cu energie termica, pierderile tehnologice, cheltuielile pentru protectia mediului, precum si o cota de profit, dar nu mai mult de 5%.

Pierderile tehnologice se aproba de autoritatea administratiei publice locale, avand in vedere o documentatie elaborata pe baza bilantului energetic, intocmita de operator si avizata de autoritatea competenta. Preturile locale de furnizare a energiei termice sunt aceleasi pentru utilizatorii de energie termica, in conditii similare de furnizare.

Pretul local facturat pentru populatie este pretul pentru energia termica furnizata si facturata populatiei prin sistemele de alimentare centralizata, aprobat prin hotarare a autoritatii administratiei publice locale sau a asociatiei de dezvoltare **comunitara**. La nivelul aceleasi unitati administrativ-teritoriale, pretul local pentru populatie este unic, indiferent de tehnologiile sistemului de productie, transport si distributie a energiei termice sau de tipul combustibililor utilizati.

Astfel la stabilirea preturilor/tarifelor locale se au in vedere urmatoarele **criterii** :

- a) cheltuielile pentru combustibilul tehnologic, energia electrica, apa si materiale se determina avandu-se in vedere normele de consum, preturile de achizitie in vigoare si cantitatile de energie termica anuale produse ;
- b) consumurile specifice de combustibil tehnologic si energie electrica, vor fi luate in calcul la nivelul consumurilor normate ;
- c) cheltuielile cu personalul se fundamenteaza in functie de necesar, conform normelor de munca si corelat cu principul eficientei economice ;
- d) pierderile tehnologice de energie termica din sistemul de transport, distributie si furnizare a energiei termice vor fi luate in calcul la nivelul aprobat de autoritatile administratiei publice locale ;
- e) cheltuielile pentru protectia mediului se vor calcula conform reglementarilor in vigoare ;
- f) preturile si tarifele locale vor include o cota de dezvoltare, modernizare a sistemelor de alimentare, aprobata de autoritatile administratiei publice locale ;
- g) cota de profit in pret/tarif va avea un nivel de maximum 5%.

În ceea ce privește ajustarea sau modificarea prețurilor/tarifelor locale aceasta se poate face de regulă la un interval de 3 luni, cu avizul A.N.R.S.C., pe baza cererilor de ajustare primite de la operatori, însoțite de documentația de fundamentare.

2.6. Compensarea pentru obligația de prestare a SIEG-ului

Prin OUG nr. 36/2006 se stabilesc modalitățile prin care statul asigură compensarea obligației de prestare a serviciului de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice în sistem centralizat, astfel:

- a) compensarea creșterilor neprevizionate ale prețurilor la combustibilii folosiți pentru producerea de energie termică furnizată populației prin sisteme centralizate;
- b) acoperirea integrală a diferenței dintre prețul de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice și prețurile locale de facturare a energiei termice

În ceea ce privește compensarea **creșterilor neprevizionate ale prețurilor la combustibilii utilizați pentru producerea energiei termice** furnizate populației prin sisteme centralizate, aceasta reprezintă maxim 45% din costurile determinate pentru combustibilul folosit pentru producerea energiei termice destinate populației și se acordă furnizorilor de energie termică de la bugetul de stat.

Autoritățile administrației publice locale asigură din bugetele locale **sumele necesare acoperirii integrale a diferenței dintre prețul de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice livrate populației și prețurile locale de referință**, după acordarea sumelor de la bugetul de stat dar nu mai puțin de 10% din valoarea costurilor totale.

Pentru acordarea compensărilor prevăzute de OUG nr. 36/2006 a fost adoptată o **Schema de ajutor de stat** pentru compensarea pierderilor înregistrate ca urmare a prestării serviciilor de interes economic general de către societățile care produc, transportă, distribuie și furnizează energie termică **aprobata prin Ordinul** Ministrului Internelor și Reformei Administrative **nr.125/2007** publicat în M.O. nr.91/5.02.2007. Schema a fost elaborată ținând seama de prevederile Deciziei 2005/842/CE, fiind exceptată de la obligația notificării.

Autoritățile administrației publice locale implicate emit acte administrative (hotărâri) prin care se prevăd pentru fiecare operator :

- natura și întinderea obligațiilor prestării serviciului public;
- operatorul economic și teritoriul implicat;
- natura drepturilor speciale sau exclusive acordate operatorului economic în cauză;
- parametrii pentru calcularea compensărilor, precum și a unui profit rezonabil;
- modalitățile de recuperare a supracompensărilor și de intervenție a autorității în cazul subcompensărilor.

Prețurile locale de referință precum și sumele necesare pentru compensarea combustibilului folosit pentru energia termică se determină anual pe baza Metodologiei elaborată de către cele două autorități de reglementare, respectiv A.N.R.E. și A.N.R.S.C. (**Ordinul nr.514/20.09.2006**, publicat în M.O. nr.815/3.10.2006 și **Ordinul nr.66/2007**, publicat în M.O. nr.225/2.04.2007).

Parametrii tehnico-economici pe baza cărora este calculată compensarea, aceiași pentru toți prestatorii serviciului sunt :

1. Pretul de producere, transport, distributie si furnizare a energiei termice la consumatorii finali, aprobat/avizat de autoritatea competenta ;
2. Pretul local de referinta aprobat de autoritatea competenta ;
3. Compensarea unitara pentru combustibili asigurata de la bugetul de stat ;
4. Pretul local al energiei termice facturate populatiei, aprobat de autoritatea administratiei publice locale ;
5. Cantitatea de energie termica estimata a fi furnizata populatiei in anul de calcul ;

Autoritatile administratiei publice locale verifica anual sa nu se fi acordat sume mai mari decat cuantumul determinat pentru compensarea SIEG, respectiv sa nu se fi acordat o supracompensare a serviciului.

In situatia in care se constata supracompensare, autoritatile administratiei publice locale solicita operatorului economic beneficiar sa ramburseze cuantumul aferent acesteia. In aceasta situatie autoritatile vor actualiza parametrii care au dus la inregistrarea unei supracompensari. Daca supracompensarea nu depaseste 10% din valoarea compensarii anuale primite, aceasta poate fi reportata pentru anul urmator si dedusa din cuantumul compensarii care ar putea fi acordata in anul urmator.

Operatorii serviciului sunt obligati sa prezinte autoritatilor de reglementare competente informatii privind :

- costurile fixe si variabile, precum si veniturile programate si realizate, separat pentru fiecare din activitatile serviciului public de alimentare cu energie termica , in structura stabilita de autoritatea de reglementare competenta;
- modul de alocare a activelor, pasivelor, cheltuielilor si veniturilor avute in vedere atunci cand se intocmesc situatiile contabile;
- alte informatii necesare analizelor financiare si economice pentru fundamentarea politicilor de tarificare.

Acesta schema de ajutor se aplica pe perioada 2007-2009 iar bugetul total al schemei de ajutor de stat pentru intreaga perioada de aplicare a schemei este de 4.272.352.358 lei.

Sumele ramase disponibile urmare a reducerii graduale a subventiilor pentru energia termica furnizata populatiei dintr-o unitate administrativ-teritoriala vor fi utilizate pentru **re tehnologizarea, modernizarea si eficientizarea sistemelor de alimentare centralizata cu energie termica din unitatea respectiva.**

2.7. Masuri de sprijin pentru imbunatatirea infrastructurii in vederea micsorarii valorii subventiilor

Prin O.U.G.nr.48/2004 pentru adoptarea unor masuri privind furnizarea energiei termice populatiei, pentru incalzirea locuintei si prepararea apei calde de consum, prin sisteme publice centralizate de alimentare cu energie termica (M.O nr.563/2004) aprobata prin Legea nr.430/2004 s-au prevazut **sume de la bugetul de stat (defalcate din taxa pe valoarea adaugata) pentru re tehnologizarea, modernizarea si dezvoltarea sistemelor centralizate de productie si distribuire a energiei termice in vederea atingerii parametrilor optimi pentru reducerea costurilor de productie**, astfel incat sa fie posibila eliminarea treptata a subventiilor pentru energia termica livrata populatiei, precum si pentru rambursarea imprumuturilor contractate in acelasi scop si plata dobanzilor, comisioanelor si a altor costuri aferente acestora.

Aceste sume se acorda numai in conditii justificate, pe baza de studii de fezabilitate prezentate de catre operatorii producatori si/sau distribuitori de energie termica in sistem centralizat, insusite de catre autoritatile administratiei publice locale si avizate de catre ministerul Administratiei si Internelor.

Mentionam ca sistemul de alimentare centralizata cu energie termica reprezinta ansamblul instalatiilor tehnologice, echipamentelor si constructiilor, situate intr-o zona precis delimitata, legate printr-un proces tehnologic si functional comun, destinate producerii, transportului si distributiei energiei termice prin retele termice, **care apartin domeniului public sau privat al autoritatii administratiei publice locale si care poate fi dat in administrare si exploatare unui operator.**

In aceasta situatie la incheierea contractului de delegare, bunurile proprietarului date in gestiune, bunurile care rezulta din finalizarea investitiilor in curs precum si orice alte bunuri rezultate din activitatea de investitie a operatorului sunt bunuri de retur care se returneaza proprietarului, fara plata, in buna stare de functionare si libere de orice sarcina. Mai mult, operatorii platesc anual o redeventa stabilita de autoritatea publica pentru administrarea activelor proprietate publica luate in concesiune. Nivelul revedentei se revizuieste anual in functie de ajustarea valorii activelor, pentru a reflecta investitiile in infrastructura publica realizate in anul respectiv astfel incat sa nu li se ofere acestora nici un avantaj din punct de vedere economic.

2.8 Garantii acordate de Ministerul Economiei si Finantelor

In anul 2006 au fost acordate operatorilor ce presteaza serviciului public de productie, transport, distributie si furnizare a energiei termice in sistem centralizat garantii de 80% pentru contractarea de credite in scopul completarii finantarii achizitiilor si transportului de resurse energetice necesare functionarii in perioada de iarna 2005-2006, in baza prevederilor H.G. nr.1320/2005 pentru modificarea si completarea H.G. nr.763/2005 privind aprobarea Programului de iarna in domeniul energetic pentru perioada octombrie 2005 – martie 2006.

Aceste masuri au fost notificate Consiliului Concurentei in cursul anului 2006. Compatibilitatea masurii a fost analizata prin prisma indeplinirii criteriilor Altmark ;

1. Activitatea se califica drept SIEG, sarcinile si obligatiile sunt clar definite ;
2. Parametrii pentru compensarea costurilor serviciului sunt obiectivi, transparenti si sunt stabiliti in prealabil (pe baza antecalculatiei) ;
3. Compensarea nu depaseste costurile nete pentru furnizarea serviciului plus un profit rezonabil ;
4. Prestarea SIEG-ului nu a fost incredintata prin licitatie, si nici nu s-a putut realiza o analiza a costurilor pe care le-ar fi suportat un alt agent economic, bine manageriat, in desfasurarea aceluiasi serviciu pentru ca acesti agenti economici au o situatie similara cu cea a operatorului analizat.

Avand in vedere ca nu s-a putut demonstra indeplinirea cumulativa a criteriilor Altmark, Consiliul Concurentei a considerat ca masurile notificate reprezinta ajutoare de stat si a apreciat ca sunt compatibile cu mediul concurential normal, ca ajutoare pentru compensarea costurilor reale pe care operatorul le inregistreaza ca urmare a obligatiei de a presta SIEG.

2.9. Ajutoare pentru incalzirea locuintei

Odata cu reducerea graduala a subventiilor pentru energia termica, Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei asigura ajutoare sociale pentru incalzirea locuintei familiilor si persoanelor singure cu venituri reduse.

Conform prevederilor O.U.G. nr.5/2003 privind acordarea de ajutoare pentru incalzirea locuintei precum si a unor facilitati populatiei pentru plata energiei termice, cu modificarile si completarile ulterioare (publicata in M.O. nr.119/25.02.2003), familiile si persoanele singure cu venituri reduse, care utilizeaza pentru incalzirea locuintei energie termica furnizata in sistem centralizat, beneficiaza de ajutor lunar pentru incalzirea locuintei prin compensarea procentuala a valorii efective a facturii la energia termica. Compensarea este acordata in functie de veniturile medii nete lunare pe membru de familie.

Informatii statistice privind SIEG-uri in domeniul producerii si distributiei energiei termice:

Numarul de beneficiari ai Schemei instituite prin Ordinul ministrului nr. 125/2007

Numarul total de beneficiari, din care:	89
<i>Societati comerciale sau Regii autonome</i>	75
<i>Servicii in cadrul primariilor</i>	14

Facem precizarea ca din numarul total al societatilor comerciale/regiilor autonome, 7 sunt societati comerciale cu capital majoritar privat.

Valoarea compensatiilor acordate in fiecare an (punctul 2.6. din comentariu)

	2006	2007	lei 2008 (estimat)
Compensatii pentru acoperirea cresterii pretului combustibilului	14.720.182	298.926.055	199.235.077
Numar de beneficiari	10	65	59
<i>Valoarea maxima acordata unei companii</i>	<i>6.120.334</i>	<i>29.417.941</i>	<i>36.228.401</i>
<i>Valoarea medie acordata unei companii</i>	<i>1.472.018</i>	<i>4.598.862</i>	<i>3.376.866</i>
Compensatii pentru acoperirea diferentei de tarif pentru energia termica	680.086.827	478.483.372	315.858.376
Numar de beneficiari	79	73	70
<i>Valoarea maxima acordata unei companii</i>	<i>75.894.087</i>	<i>64.891.391</i>	<i>38.877.571</i>

<i>Valoarea medie acordata unei companii</i>	8.608.694	6.554.567	4.512.266
--	-----------	-----------	-----------

Masuri de sprijin pentru realizarea investitiilor in vederea imbunatatirii infrastructurii
(punctul 2.7. din comentariu)

	2006	2007	lei 2008 (estimat)
Valoarea totala	296.815.946	341.148.551	105.531.352
<i>Valoarea maxima acordata unei companii</i>	23.070.000	28.500.000	39.470.891

Valoarea totala a garantiilor acordate (punctual 2.8. din comentariu)

	2006	2007	lei 2008 (estimat)
Valoarea totala a garantiilor acordate	90.954.199	0	0
Numarul beneficiarilor	15	0	0
<i>Valoarea maxima acordata unei companii</i>	18.000.000	0	0

Valoarea totala a protectiei sociale acordate (punctul 2.9. din comentariu)

	2006	2007	lei 2008 (estimat)
Valoarea totala a protectiei sociale acordate	152.568.827	145.486.198	120.074.153
Numarul beneficiarilor (persoane fizice)	398.614	419.944	261.267

Controale efectuate

Modul de utilizare a sumelor primite sau nivelurile de pret practicate, sunt verificate periodic (anual sau chiar lunar) de catre organisme abilitate, respectiv organele de control ale autoritatilor administratiei publice locale, ale M.I.R.A., A.N.R.S.C. (in calitate de autoritate de reglementare), ale Directiilor Generale Judetene ale Finantelor Publice si altele.

Verificarile efectuate de autoritatile administratiei publice locale urmaresc evitarea subventiilor incrucisate, alocarea corecta a costurilor si eventuale supracompensari.

Intr-un singur caz, in anul 2007, s-a constatat ca suma pentru compensarea combustibilului utilizat la producerea energiei termice a fost mai mare cu 19.663 lei, suma ce a fost reportata pentru necesarul din anul 2008. In rest nu s-au constatat alte supracompensari.

3. SIEG IN DOMENIUL ALIMENTARII CU APA SI AL CANALIZARII

3.1. Baza legala

Cadrul juridic unitar privind infiintarea, organizarea, gestionarea, finantarea, exploatarea, monitorizarea si controlul furnizarii/prestarii reglementate a serviciului public de alimentare cu apa si de canalizare al localitatilor este asigurat de **Legea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare nr.241/2006**, cu modificarile si completarile ulterioare (M.O. nr.563/2006).

3.2. Desfasurarea activitatilor specifice serviciului de alimentare cu apa si de canalizare

Serviciul public de alimentare cu apa si de canalizare, se infiinteaza, se organizeaza si se gestioneaza sub **conducerea, coordonarea, controlul si responsabilitatea autoritatilor administratiei publice locale** si are drept scop alimentarea cu apa, canalizarea si epurarea apelor uzate pentru toti utilizatorii de pe teritoriul localitatilor. **Acest serviciu se furnizeaza/presteaza prin exploatarea unei infrastructuri tehnico-edilitare specifice, denumita sistem public de alimentare cu apa si de canalizare.**

Sistemele publice de alimentare cu apa si de canalizare, reprezinta ansambluri tehnologice si functionale integrate care acopera intregul circuit tehnologic, de la captarea din sursa a apei brute pana la evacuarea apelor uzate.

Desfasurarea activitatilor specifice serviciului de alimentare cu apa si de canalizare, indiferent de forma de gestiune aleasa, se realizeaza pe baza licentei eliberate de A.N.R.S.C. si a unui regulament al serviciului precum si a unui caiet de sarcini, elaborate si aprobate de autoritatile administratiei publice locale (sau dupa caz de asociatiile de dezvoltare intercomunitara) in conformitate cu regulamentul-cadru, respectiv caietul de sarcini-cadru, elaborate de A.N.R.S.C.

3.3. Competentele autoritatilor publice

Statul sprijina prin masuri legislative, administrative si economice dezvoltarea durabila a serviciilor de alimentare cu apa si de canalizare, precum si a sistemelor de alimentare cu apa si de canalizare.

Aceste masuri vizeaza :

- dezvoltarea si extinderea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare la nivelul intregii tari, in scopul imbunatatirii conditiilor de viata ale comunitatilor locale ;
- realizarea unui serviciu si a unei infrastructuri moderne, capabile sa sustina dezvoltarea economico-sociala a localitatilor, sa atraga investitii private si sa stimuleze dezvoltarea durabila a comunitatilor locale ;
- conservarea si protectia mediului si a sanatatii publice.

3.4. Modalitatea de gestiune si acordare a serviciului de alimentare cu apa si de canalizare

In ceea ce priveste **gestiunea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare**, prin derogare de la prevederile art.30 (8) din Legea nr.51/2006, **contractul de delegare a gestiunii serviciului, inclusiv concesionarea bunurilor, se atribuie direct :**

- operatorilor regionali infiintati de autoritatile locale, membre ale unei asociatii de dezvoltare intercomunitara de apa si de canalizare ;
- operatorilor cu statut de societati comerciale rezultati, prin reorganizarea regiilor autonome de interes local sau judetean ori a serviciilor publice de interes local sau judetean subordonate autoritatilor administratiei publice locale, care au avut in administrare si exploatare bunuri, activitati ori servicii de alimentare cu apa si de canalizare.

Atribuirea directa a contractelor de delegare se face cu respectarea urmatoarelor conditii cumulative :

- a) autoritatile locale membre ale unei asociatii de dezvoltare intercomunitara sau dupa caz autoritatea locala in calitate de actionari/asociati, respectiv actionar/asociat unic al operatorului exercita un control direct si o influenta dominanta asupra deciziilor operatorului, similare celor pe care le exercita in cazul gestiunii directe ;
- b) operatorul, in calitate de delegat, desfasoara exclusiv activitati din sfera furnizarii/prestarii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare ;
- c) capitalul social al operatorului este detinut in totalitate de autoritatile publice locale.

3.5. Masuri de sprijin pentru realizarea investitiilor de reabilitare, modernizare si dezvoltare

Avand in vedere vechimea si gradul ridicat de uzura al infrastructurii publice de apa si de canalizare din unele localitati ale tarii, s-a identificat necesitatea realizarii unor investitii de reabilitare, modernizare si dezvoltare a acesteia.

In acest scop Guvernul Romaniei a incheiat cu Comisia Europeana mai multe Memorandum-uri de finantare, privind asistenta financiara nerambursabila acordata prin Instrumentul pentru Politici Structurale de Preaderare (ISPA), pentru masuri de reabilitare si modernizare a serviciilor de apa si canalizare din unele localitati ale tarii.

Acest program de pre-aderare a fost stabilit in 1999 in concordata cu Regulamentul nr.1267/1999 al Consiliului European si are ca scop cofinantarea proiectelor mari de infrastructura in domeniile transporturilor si calitatii mediului.

Conform conditiilor prevazute in Memorandum-uri, valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului este finantata intr-o proportie mai mare de 70% din fonduri ISPA (de regula intre 70% si 75%), restul reprezentand cofinantarea nationala.

Cofinantarea nationala poate fi asigurata prin :

- imprumutul direct al agentului economic la BERD, imprumut garantat de M.E.F. sau autoritatea locala ;
- subimprumutarea agentului economic de catre M.E.F. cu dobanda bonificata (a creditului contractat de M.E.F. de la BEI);
- subimprumutarea agentului de catre autoritatea locala, cu dobanda preferentiala (a creditului contractat de autoritatea locala de la BEI sau BERD) ;
- din fonduri de la bugetul de stat sau de la bugetul local.

Totodata, autoritatile administratiei publice locale pot participa si la acoperirea cheltuielilor neeligibile ale Proiectului.

În general, proiectele constau în realizarea de investiții privind îmbunătățirea sistemelor de alimentare cu apă potabilă, canalizare și a stațiilor de epurare. Componentele finanțate în cadrul proiectului sunt următoarele :

- a) Tratarea și distribuția apei potabile ;
- b) Colectarea și epurarea apelor uzate ;
- c) Asistența tehnică, supervizare pe parcursul implementării.

Asistența financiară nerambursabilă a Uniunii Europene în cadrul programului ISPA este acordată sub condiția avizării de către autoritățile implicate a creșterii tarifelor pentru alimentarea cu apă și apă uzată peste rata inflației, astfel încât să se asigure resurse suficiente pentru acoperirea costurilor cofinanțării, exploatarei, întreținerii și înlocuirii activelor.

Obiectivele de investiții care vor fi realizate în cadrul Proiectului nu intra în patrimoniul privat al beneficiarului măsurilor de sprijin, ci fac parte din infrastructura publică de apă și canalizare a localității în care s-a realizat investiția, fiind proprietate publică a autorităților administrației publice locale.

Așa cum s-a menționat mai sus, Ministerul Economiei și Finanțelor a încheiat acorduri de împrumut subsidiare cu beneficiarii finali ai proiectului și autoritățile administrației publice locale, în care au fost stipulate drepturile și obligațiile părților, inclusiv sursele de finanțare ale proiectului, conform planurilor de finanțare anexate la acestea.

Plata serviciului datoriei publice externe, respectiv rate de capital, dobânzi și orice alte costuri, va fi asigurată din sume prevăzute anual cu această destinație din resursele financiare proprii ale beneficiarilor finali ai proiectului sau din veniturile proprii ale autorităților administrației publice locale respective, după caz.

Beneficiarii finali ai proiectului vor plăti comisionul pentru alimentarea fondului de risc, în vederea acoperirii riscurilor financiare care decurg din obligația rambursării împrumutului extern și din plata serviciului datoriei publice aferent. În cazul în care beneficiarii finali nu dispun de fondurile necesare, comisionul de risc va fi achitat, în numele acestora, de autoritatea administrației publice locale respective.

În ipoteza în care operatorii nu ar fi primit sprijinul statului pentru cofinanțarea proiectului, cheltuielile pe care ar fi trebuit să le suporte societatea din surse proprii și atrase în condiții de piață ar fi fost semnificativ mai mari. S-a constatat că finanțarea proiectului din surse proprii ar conduce la înregistrarea unor costuri suplimentare totale ale serviciului și ar determina o creștere tarifară peste gradul de suportabilitate al consumatorilor.

Operatorul și autoritatea publică locală care realizează proiecte cu asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene au obligația, conform prevederilor O.U.G. nr.198/2005, cu modificările și completările ulterioare, **sa constituie și sa alimenteze Fondul de întreținere, înlocuire și dezvoltare ca un fond de rezerva**, denumit Fondul IID, pe întreaga perioadă de viață a investiției.

3.6. Preturile și tarifele de furnizare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare

Preturile și tarifele aferente serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare se fundamentează, cu respectarea metodologiei de calcul stabilită de autoritatea de reglementare competentă, pe baza cheltuielilor de producție și exploatare, a cheltuielilor de întreținere și

reparatii, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat in active corporale si necorporale, a costurilor pentru protectia mediului, a costurilor financiare asociate creditelor contractate, a costurilor derivand din contractul de delegare a gestiunii, si includ o cota pentru crearea surselor de dezvoltare si modernizare a sistemelor de utilitati publice, precum si o cota de profit.

La fundamentarea preturilor si tarifelor, operatorii pot include in nivelul acestora o cota corespunzatoare pierderilor de apa din sistem, justificata de starea tehnica a acestuia.

Stabilirea, ajustarea sau modificarea preturilor si tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apa si canalizare, indiferent de forma de organizare, de natura capitalului, de modalitatea de gestiune adoptata sau de tara de origine a operatorilor care presteaza aceste servicii, **sunt supuse avizarii de catre A.N.R.S.C.**

Operatorii care solicita stabilirea, ajustarea sau modificarea preturilor si tarifelor pentru serviciile de alimentare cu apa si de canalizare au obligatia de a transmite la A.N.R.S.C. urmatoarele :

- cererea de stabilire, ajustare sau modificare care contine : preturile in vigoare, preturile solicitate si justificarea propunerii de stabilire, ajustare sau modificare ;
- fisele de fundamentare a preturilor si tarifelor solicitate ;
- alte date si informatii necesare fundamentarii preturilor si tarifelor propuse.

Inainte de inceperea fiecarui exercitiu financiar, operatorii isi fundamenteaza un buget de venituri si cheltuieli, care este supus analizei si aprobarii autoritatii locale. In bugetul de venituri si cheltuieli sunt prezentate distinct veniturile si cheltuielile aferente activitatii de exploatare, precum si proiectele de investitii planificate a se realiza in anul respectiv. Investitiile proiectate sunt prezentate pe programme si componente, in functie de obiectiv, specificandu-se costul fiecarei componente, sursele de finantare, termenele de realizare. Astfel, costurile aferente investitiilor necesare bunei functionari a sistemului public de apa si de canalizare sunt stabilite in avans. Odata cu fisa de fundamentare pentru stabilirea preturilor si tarifelor, operatorul prezinta A.N.R.S.C. si un memoriu tehnic cu principalele caracteristici din studiile de fezabilitate ale investitiilor pe care le va realiza in infrastructura de apa si de canalizare.

Preturile si tarifele trebuie sa asigure viabilitatea economica a operatorilor prestatori ai serviciilor de alimentare cu apa si canalizare, interesele utilizatorilor, inclusiv in ceea ce priveste suportabilitatea acestora, precum si protectia mediului privind conservarea resurselor de apa.

Preturile si tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apa si de canalizare se pot ajusta, la un interval de minim 3 luni, cu avizul A.N.R.S.C., pe baza cererilor de ajustare primite de la operatori, in baza cresterii indicelui preturilor de consum fata de nivelul existent la data precedentei ajustari.

Autoritatile administratiei publice locale au dreptul sa verifice, sa aprobe sau sa respinga, fara a periclita rentabilitatea, calitatea si eficienta serviciului, preturile si tarifele propuse de operatori, precum si sa urmareasca modul de respectare de catre acestia a normelor metodologice pentru stabilirea, ajustarea si modificarea preturilor si tarifelor elaborate de A.N.R.S.C.

Informatii statistice privind SIEG-uri in domeniul alimentarii cu apa si al canalizarii:

Numarul de beneficiari

Numarul total de beneficiari, din care:	30
<i>Societati comerciale sau Regii autonome</i>	21
<i>Servicii in cadrul primariilor</i>	9

Precizam ca toate societatile comerciale analizate au capital majoritar apartinand autoritatilor publice locale.

Masuri de sprijin destinate investitiilor pentru dezvoltarea infrastructurii

(punctul 3.5. din comentariu)

	2006	2007	lei 2008 (estimat)
Fonduri nerambursabile (buget local si buget de stat)	39.194.040	46.149.634	69.983.435
Numar de beneficiari	19	21	23
<i>Valoarea maxima acordata unei companii</i>	<i>12.000.663</i>	<i>15.927.839</i>	<i>19.714.787</i>
<i>Valoarea medie acordata unei companii</i>	<i>2.062.844</i>	<i>2.197.602</i>	<i>3.042.758</i>
Garantii	16.563.288	463.956	22.463.706
Numar de beneficiari	4	2	3
<i>Valoarea maxima acordata unei companii</i>	<i>8.502.465</i>	<i>378.085</i>	<i>21.315.819</i>
<i>Valoarea medie acordata unei companii</i>	<i>4.140.822</i>	<i>231.978</i>	<i>7.487.902</i>
Bonificatii de dobanda	0	8.729.990	514.734
Numar de beneficiari	0	2	1
<i>Valoarea maxima acordata unei companii</i>	<i>0</i>	<i>8.521.834</i>	<i>514.734</i>
<i>Valoarea medie acordata unei companii</i>	<i>0</i>	<i>4.364.995</i>	<i>514.734</i>

Aplicarea procedurilor de management si control privind legalitatea si regularitatea operatiunilor efectuate pe seama fondurilor publice se face conform procedurilor specifice comunitare si nationale prevazute pentru derularea acestora.

4. SIEG IN DOMENIUL SALUBRIZARII

4.1. Baza legala

Serviciului public de salubritate a localitatilor, infiintat si organizat la nivelul comunelor, oraselor, municipiilor, judetelor si al sectoarelor municipiului Bucuresti, precum si al asociatiilor de dezvoltare intercomunitara este reglementat de prevederile **Legii nr.101/2006, Legea serviciului de salubritate a localitatilor** (M.O. nr.393/2006).

4.2. Organizarea si functionarea serviciului public de salubritate

Serviciul public de salubritate a localitatilor face parte din sfera serviciilor comunitare de utilitati publice si se desfasoara sub controlul, conducerea sau coordonarea autoritatilor administratiei publice locale ori ale asociatiilor de dezvoltare intercomunitara, in scopul salubritatii localitatilor.

Serviciul de salubritate se organizeaza si functioneaza pe baza urmatoarelor principii :

- protectia sanatatii populatiei ;
- autonomia locala si descentralizarea serviciilor ;
- responsabilitatea fata de cetateni ;
- conservarea si protectia mediului inconjurator ;
- asigurarea calitatii si continuitatii serviciului ;
- tarificatione echitabila, corelata cu calitatea si cantitatea serviciului prestat ;
- nediscriminarea si egalitatea de tratament al utilizatorilor ;
- transparenta, consultarea si antrenarea in decizii a cetatenilor ;
- administrarea corecta si eficienta a bunurilor din proprietatea publica sau privata a autoritatilor administratiei publice locale si a banilor publici ;
- securitatea serviciului ;
- dezvoltarea durabila.

Serviciul de salubritate se realizeaza prin intermediul unei infrastructuri tehnico-edilitare specifice care, impreuna cu mijloacele de colectare si transport al deseurilor, formeaza sistemul public de salubritate a localitatilor, denumit in continuare sistem de salubritate.

Autoritatile administratiei publice locale au competente exclusive in ceea ce priveste infiintarea, organizarea si coordonarea serviciului de salubritate a localitatilor.

Mentionam ca in domeniul salubritatii, in majoritatea cazurilor aceste servicii s-au incredintat in urma licitatiilor, fiind astfel indeplinite criteriile Altmark.

4.3. Preturile si tarifele de furnizare a serviciilor de salubritate

Aprobarea tarifulor pentru activitatile specifice serviciului de salubritate se face de catre autoritatea administratiei publice locale implicate, cu respectarea cerintelor si criteriilor prevazute in normele metodologice elaborate de A.N.R.S.C.

Tarifele trebuie sa asigure atat viabilitatea economica a operatorilor prestatori ai activitatilor specifice serviciului de salubritate a localitatilor, cat si protejarea intereselor utilizatorilor.

5. AEROPORTURILE REGIONALE

5.1. Baza legala

In cursul anului 1997, regiile autonome aeroportuare cu specific deosebit, de interes national, au trecut de sub autoritatea Ministerului Transporturilor, **sub autoritatea consiliilor judetene, ca regii autonome cu specific deosebit, de interes local** (H.G. nr.398/1997 privind trecerea unor regii autonome aeroportuare de sub autoritatea Ministerului Transporturilor sub autoritatea consiliilor judetene, M.O. nr.186/6 august 1997).

Transferul competentelor privind cele 13 aeroporturi de interes regional exercitat de Ministerul Transporturilor catre autoritatile administratiei publice locale de la nivelul judetelor a permis corelarea cerintelor de dezvoltare teritoriala cu gradul de modernizare si dezvoltare a activitatii de transport aerian, aeroporturile in cauza transformandu-se gradual din aeroporturi locale in aeroporturi internationale.

5.2. Competentele autoritatilor publice

Consiliile judetene exercita urmatoarele competente cu privire la regiile autonome cu specific deosebit, de interes local :

- aprobarea regulamentelor de organizare si functionare proprii, in conditiile legii ;
- numirea, in conditiile legii, a membrilor Consiliului de administratie ;
- numirea si schimbarea directorului general al regiei autonome, cu avizul Ministerului Transporturilor ;
- aprobarea bugetelor de venituri si cheltuieli ale regiilor autonome preluate de sub autoritatea Ministerului Transporturilor ;
- asigurarea din bugetul local al judetului, in limita sumelor aprobate cu aceasta destinatie, a finantarii cheltuielilor curente si de capital ale regiilor, in completarea veniturilor proprii ale acestora.

5.3. Desfasurarea activitatilor specifice aeroporturilor

Aceste regii isi desfasoara activitatea pe baza regulamentelor de organizare si functionare proprii, elaborate conform regulamentului-cadru prevazut in H.G. nr.398/1997, aprobate de consiliile judetene sub a caror autoritate functioneaza, si cu respectarea rglementarilor specifice aviatiei civile.

Aeroporturile, regii autonome cu specific deosebit, de interes local, au personalitate juridica, functioneaza pe baza de gestiune economica si autonomie financiara si beneficiaza de transferuri de la bugetul local dupa cum urmeaza:

- **Cheltuielile de administrare si de intretinere** ale regiilor autonome cu specific deosebit, de interes local, se asigura din veniturile proprii si, in completare, din alocatii de la bugetul local.
- **Cheltuielile de capital** ale acestor regii se asigura din surse proprii si, in completare, din alocatii de la bugetul local, in limita sumelor aprobate cu aceasta destinatie.

În baza acestui act normativ au trecut sub autoritatea consiliilor județene un număr de 13 aeroporturi de interes local.

Aceste regii au ca obiect de activitate :

- a) administrarea și exploatarea bazei aeroportuare proprii ;
- b) dirijarea și deservirea la sol a aeronavelor românești și străine și a pasagerilor ;
- c) organizarea și efectuarea serviciilor de handling pe aeroport, pentru aeronave românești și străine ;
- d) asigurarea securității tuturor activităților aeroportuare și a mijloacelor tehnice din dotare ;
- e) coordonarea unitară a activităților și serviciilor aeroportuare necesare deservirii la sol a traficului de pasageri și de marfuri și a activităților de aviație generală și militară solicitate;
- f) realizarea coordonării întregii activități de la sol pe aeroport și în zonele acestuia, asigurând securitatea aeronavelor, instalațiilor, clădirilor, pasagerilor și bunurilor transportate sau în tranzit, în conformitate cu prevederile reglementărilor naționale și internaționale în domeniu ;
- g) dezvoltarea, modernizarea și întreținerea pistelor, cailor de rulare și platformelor, echipamentelor, instalațiilor și construcțiilor, ale celorlalte mijloace din dotare, precum și introducerea tehnologiilor moderne de deservire aeroportuară ;
- h) realizarea cooperării în domeniul său de activitate, potrivit competențelor, cu instituțiile similare din alte state și cu organizațiile internaționale de profil;
- i) efectuarea directă de operațiuni de comerț exterior pentru activitatea proprie, prin compartimente proprii, și realizarea importului de echipamente și piese de schimb.

5.4. Tarife

Tarifele și redevențele în lei și în valută, percepute de regiile autonome de la beneficiari interni sau din străinătate, se stabilesc în conformitate cu legislația internă și internațională privind aviația civilă.

5.5. Transformarea unor regii autonome în societăți comerciale

Ulterior Regia Autonomă Aeroportul Arad devine societate comercială pe acțiuni, cu capital privat, aparținând integral județului Arad, reprezentat prin Consiliul Județean Arad (conform H.C.L. nr.48/1998).

În cursul anului 1998, **alte două aeroporturi sunt transformate din regii autonome în societăți comerciale pe acțiuni**, respectiv Aeroportul Internațional Constanța și Aeroportul Internațional Timișoara. Acestea sunt **societăți comerciale pe acțiuni, cu capital majoritar de stat, care se organizează și funcționează pe baza de gestiune economică**.

Scopul creării acestor societăți îl constituie efectuarea de prestații, servicii, lucrări de exploatare, întreținere, reparare, dezvoltare și modernizare a bunurilor din patrimoniul său, aflate în proprietate sau în concesiune, în vederea asigurării condițiilor pentru sosirea, plecarea și manevrarea la sol a aeronavelor în trafic național și/sau internațional, asigurarea serviciilor aeroportuare pentru tranzitul de persoane, marfuri și posta, precum și servicii de interes public național.

Cele doua societati administreaza si exploateaza domeniul public al statului pe baza de contract de concesiune. Contravaloarea bunurilor proprietate publica nu se regaseste in valoarea capitalului social al societatii.

Societatile detin si exploateaza bunuri proprietate privata a acestora dobandite in conditiile legii. Societatile pot exploata bunuri aflate in domeniul privat al statului, date in folosinta gratuita acestora. Contravaloarea acestor bunuri nu se regaseste in valoarea capitalului social al societatilor.

In ceea ce priveste numarul anual de pasageri, acesta se situeaza pana in prezent sub 1.000.000. Din totalul celor 15 aeroporturi regionale unul nu functioneaza iar un numar de 12 aeroporturi au inregistrat in perioada analizata (2006,2007, previzionat 2008) mult mai putin de **500.000 de pasageri anual**.

In vederea dezvoltarii si modernizarii aeroporturilor, a realizarii unei baze aeroportuare moderne, la nivelul exigentelor Uniunii Europene, anual s-au alocat **fonduri** (de la bugetul local sau de la bugetul de stat) **pentru realizarea investitiilor**. Quantumul acestora este redat in tabelul de mai jos.

Fonduri publice pentru dezvoltare si modernizare (Lei)	2006	2007	2008 previzionat
Valoare totala	93.382.032	204.996.777	197.660.446
Valoare medie anuala	6.670.145	14.642.626	14.118.603
Valoare maxima	45.692.465	137.251.285	82.883.426

In ceea ce priveste alocarile pentru completarea cheltuielilor de administrare si de intretinere (de la bugetul local sau de la bugetul de stat) acestea au urmatoarele valori:

Transferuri pentru completarea cheltuielilor de administrare si intretinere (Lei)	2006	2007	2008 previzionat
Valoare totala	32.630.533	38.040.731	43.424.259
Valoare medie anuala	2.330.752	2.717.195	3.101.733
Valoare maxima	8.183.091	7.061.470	9.430.000

Controlul sumelor acordate pentru compensarea cheltuielilor este realizat de catre autoritatile publice locale (in cazul regiilor) prin compartimentele de audit care, fac verificari anuale asupra modului de administrare a patrimoniului si utilizarea fondurilor alocate prin bugetele de venituri si cheltuieli. De asemenea si Curtea de conturi face verificari, pana in prezent nesemnalandu-se abateri de la modul de utilizare a sumelor primite de la bugetele locale sau de la bugetul de stat dupa caz.

6. TRANSPORT NAVAL

6.1. Baza legala

Cadrul juridic privind infiintarea, autorizarea, organizarea, exploatarea, gestionarea, finantarea si controlul functionarii serviciilor de transport public in comune, orase, municipii, judete si in zonele asociatiilor de dezvoltare comunitara este stabilit de **Legea nr.92/2007, Legea serviciilor de transport public local.**

6.2. Organizarea si functionarea serviciului public de transport local de persoane

Serviciul de transport public local de persoane se organizeaza de catre autoritatile administratiei publice locale, pe raza administrativ teritoriala respectiva, cu respectarea urmatoarelor principii :

- promovarea concurentei intre operatorii de transport ;
- garantarea accesului egal si nediscriminatoriu al operatorilor de transport la piata transportului public local ;
- garantarea respectarii drepturilor si intereselor utilizatorilor serviciului de transport public local ;
- rezolvarea problemelor de ordin economic, social si de mediu ale localitatilor sau judetului ;
- administrarea eficienta a bunurilor apartinand sistemelor de transport proprietate a autoritatilor administratiei teritoriale ;
- utilizarea eficienta a fondurilor publice in activitatea de administrare sau executare a serviciului de transport public local ;
- deplasarea in conditii de siguranta si confort ;
- asigurarea practicarii unui tarif de transport suportabil ;
- recuperarea integrala a costurilor de exploatare, reabilitare si dezvoltare prin tarife si prin finantarea de la bugetele locale, asigurandu-se un profit rezonabil ;
- autonomia sau independenta financiara a operatorilor de transport ;
- sustinerea dezvoltarii economice a localitatilor prin realizarea unei infrastructuri de transport moderne ;
- satisfacerea cu prioritate a nevoilor de deplasare ale populatiei ;
- protectia categoriilor sociale defavorizate ;

In conditiile in care in transportul public local se acorda facilitati de transport uneia sau mai multor categorii de persoane, serviciul prin care se realizeaza transportul respectiv se considera serviciu public subventionat de transport.

Serviciul public de transport de persoane pe cai navigabile interioare intra de asemenea in categoria serviciilor de transport public local.

Serviciul de transport public local de persoane pe caile navigabile interioare poate fi asigurat prin servicii de transport public in sistem concurential sau prin servicii de transport public subventionat, in zonele stabilite de lege.

6.3. Subventionarea serviciului public de transport local

Potrivit prevederilor O.G. nr.97/1999, privind garantarea furnizarii de servicii publice subventionate de transport rutier intern si de transport pe caile navigabile interioare, republicata, pentru satisfacerea unor necesitati de natura economica, sociala sau de mediu,

pentru acordarea de facilitati unor categorii de persoane defavorizate sau provenind din zone defavorizate, greu accesibile, se pot stabili servicii publice subventionate de transport rutier intern sau pe caile navigabile interioare.

Pentru serviciile publice subventionate de transport se organizeaza evidenta contabila distincta.

Serviciul public de transport pe caile navigabile interioare pentru transportul fluvial al pasagerilor intre localitatile din Delta Dunarii si municipiul Tulcea intra in categoria serviciilor publice subventionate de transport.

Pentru acest serviciu, tarifele subventionate, care includ si o cota de profit de 3%, se stabilesc anual de Ministerul Transporturilor, cu avizul Ministerului Economiei si Finantelor, ca diferenta intre costurile suportate de agentul economic pentru realizarea serviciului si valoarea subventiilor prevazute cu acesta destinatie in Legea bugetului de stat.

Beneficiaza de tarifele de transport subventionate persoanele care au domiciliul stabil, care au locul de munca sau care desfasoara activitati in localitatile din Delta Dunarii si in municipiul Tulcea.

In functie de evolutia preturilor din economia nationala, tarifele de transport ale pasagerilor se pot modifica periodic, in functie de rata inflatiei. Modificarea se efectueaza de catre Ministerul Transporturilor.

Conform prevederilor **Ordinului nr.504/2005** pentru aprobarea *Normelor privind fundamentarea, acordarea si justificarea sumelor primite de la bugetul de stat pentru unele activitati desfasurate de unii agenti economici, prin bugetul Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului, precum si a transferurilor consolidabile acordate bugetelor locale pentru strazile care se vor amenaja in perimetrele destinate constructiilor de cvartale de locuinte noi in localitatile rurale si urbane*, agentii economici care beneficiaza de sume de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Transporturilor, au obligatia de a prezenta ministerului propuneri pentru inscrierea in bugetul de stat a sumelor ce reprezinta cheltuieli curente, rambursari credite etc., in vederea cuprinderii acestora in bugetul ministerului. Anual, in etapa de elaborare a bugetului de stat, fiecare agent economic care beneficiaza de sume de la bugetul de stat fundamenteaza necesarul acestora, urmarind realizarea in conditii corespunzatoare a obiectului de activitate. Agentii economici beneficiari ai sumelor respective raspund de utilizarea acestora potrivit scopului pentru care au fost acordate.

Agentii economici care au beneficiat in cursul anului de subventii sau de transferuri de la bugetul de stat prin bugetul ministerului, au obligatia de a verifica, pe baza deconturilor definitive, daca alocatiile bugetare primite sunt justificate si, in cazul in care se constata ca s-au primit sume in plus, acestea vor fi restituite in contul de venituri al bugetului de stat « *Restituiri de fonduri din finantarea bugetara a anilor precedenti* », pana la data de 31 ianuarie a anului urmator.

6.4. Serviciul public de transport fluvial de pasageri

Serviciul public de transport fluvial de pasageri intre localitatile din Delta Dunarii si municipiul Tulcea este efectuat de catre **2 societati**.

In cazul uneia dintre societati (cu capital mixt - stat si privat), pretul este stabilit de catre Ministerul Transporturilor cu avizul Ministerului Economiei si Finantelor conform celor mentionate mai sus. Sumele acordate de la bugetul de stat pentru acoperirea diferentelor de tarif sunt :

- 2006 – 5.532.000 lei ;
- 2007 – 7.284.000 lei ;
- 2008 – 7.500.000 lei.

Societatea a prestat servicii de transport naval persoane pentru un numar de :

- 2006 – 185.523 pasageri ;
- 2007 – 199.608 pasageri ;
- 2008 – 200.000 pasageri.

Facem precizarea ca incepand cu anul 2006, acestei societati i s-a incredintat efectuarea serviciului public prin respectarea criteriilor Altmark, astfel ca putem considera ca sumele acordate de catre Ministerul Transporturilor nu au caracter de ajutor de stat.

In cazul celei de a doua societati (actionar majoritar autoritatea administratiei publice locale), subventia este acordata de catre administratia locala de la bugetul local. Activitatea de transport naval de pasageri reprezinta insa numai 2,5% (media pe 3 ani) din totalul activitatii de transport, fiind vorba de transportul de pasageri cu salupa pe ruta orasul Tulcea – comuna Tudor Vladimirescu.

Sumele acordate de la bugetul local sunt :

- 2006 – 126.170 lei ;
- 2007 – 144.643 lei ;
- 2008 – 220.000 lei.

Iar numarul anual de persoane transportate este :

- 2006 – 84.870 pasageri ;
- 2007 – 105.503 pasageri ;
- 2008 – 80.000 pasageri.

DIRECTOR DRMCAS

DANIEL DIACONESCU

DIRECTOR DAAS

CRISTINA COBIANU

INTOCMIT :

CONSTANTA DUMITRESCU

MARIUS POPA

MARIA NICULITA

MARIANA IRIMIA

CARMEN PETRE

CRISTINA TIGAU

ANGELICA POPA

CRISTIANA OPRESCU

BOGDAN POPA